

ZABÓJCZE BURAKI

Gra terenowa
śladami Olędrów

Kryminalna tajemnica, w której
nic nie jest takie, jakim wydaje
się być na pierwszy rzut oka.

Na karcie do gry widzicie człowieka
leżącego w ciemnoczerwonej kałuży. Nie
ma podpisu, nie ma wyjaśnień. Co się tutaj
wydarzyło? Czy doszło do przestępstwa?
Czy ktoś potrzebuje pomocy?

Waszym zadaniem jest odkrycie co
naprawdę kryje się za tą historią. Każda
odnaleziona wskazówka może przybliżyć
was do prawdy.

Tak rozpoczyna się gra „Zabójcze buraki”
– kryminalna tajemnica, w której nic nie
jest takie, jakim wydaje się na pierwszy
rzut oka.

Kierując się mapą, wyruszenie na trasę
pełną tropów, zagadek i niespodziewa-
nych odkryć. Każda wskazówka przybliży
Was do rozwiązania sprawy.

Powodzenia :)

1 – Idź tropem

Kieruj się mapą od punktu
do punktu i szukaj ukrytych
wskazówek.

2 – Rozwiązuje

Na każdym punkcie czeka
zadanie. Odpowiedzi zapisuj
na karcie do gry.

3 – Wróć na start

Po zebraniu wszystkich tropów
wróć do miejsca startu –
czeka niespodzianka.

1

PUNKT 1 START

Filia Centrum Kultury Wilanów
na Zawadach, ul. Vogla 62

Znajdź na mapie kolejny punkt (2), udaj się do niego i rozpocznij śledztwo.

2

PUNKT 2 JERZYKI

Jerzyki mijają nas każdego dnia, choć rzadko zwracamy na nie uwagę. Podobnie Olędrzy – dawni mieszkańcy tych terenów – zostawili po sobie ślady ukryte w krajobrazie. Ich historia nie jest oczywista – to mieszanka faktów, opowieści i błędnych przekonań.

Waszym zadaniem będzie sprawdzać, co jest prawdą, a co tylko pozorem – w świecie przyrody i w historii ludzi, którzy zamieszkiwali te tereny.

ZADANIE: PRAWDA/FAŁSZ

1 Na planszy informacyjnej znajduje się 9 jerzyków.

PRAWDA

FAŁSZ

2 Jerzykownik pomaga chronić jerzyki, wróble i szpaki.

PRAWDA

FAŁSZ

3 Jerzyki przylatują do Polski z Afryki i pozostają tu około 4 miesiące.

PRAWDA

FAŁSZ

4 Olędrzy przybyli na tereny Wilanowa z krajów skandynawskich.

PRAWDA

FAŁSZ

5 Olędrzy mieszkali wyłącznie w dużych miastach.

PRAWDA

FAŁSZ

6 Osady olęderskie często zakładano na terenach zalewowych.

PRAWDA

FAŁSZ

Po rozwiązaniu zadania odnajdź kolejny punkt na mapie.

3

PUNKT 3

DZIKA ŁĄKA

**ZABÓJCZE
BURAKI**
Gra terenowa
śladami Olędrów

Twoje zadanie rozpoczyna się pod bramą Łąki Zawady. Zatrzymaj się na chwilę i spójrz w górę – nad Twoją głową zawieszone są niezwykle wiklinowe instalacje. Przejdź pod nimi, podążając wzdłuż drogi. Gdy miniesz ostatni sznur z wiklinowymi koszami, spójrz przed siebie i poszukaj drewnianej ławki. To właśnie pod nią ukryty jest wiklinowy koszyk z liśćmi.

ZADANIE: – TROP WIKLINOWY

Odszukaj w tym miejscu skrytkę. Przyjrzyj się ukrytym w niej liściom. Który z nich należy do wierzby? Wpisz numer lub narysuj liść na karcie.

Numer liścia: _____

tu narysuj liść

Teraz rusz do największej wierzby w okolicy. Być może właśnie tam czeka na Ciebie kolejny ślad w tej sprawie...

4

PUNKT 4

TAJEMNICZE DRZEWO

Dotarliście do miejsca, w którym wszystko się zaczęło. Wśród korzeni tej niezwyklej wierzby odnajdziecie ukryty słoik z informacją i zadaniem.

ZADANIE – SPEJCAŁ OLĘDRÓW

Buraki były dla Olędrów cennym warzywem. Przygotowywano z nich nie tylko zupy i napoje, ale również słodki dodatek do potraw. Zaznacz poniżej, co mogło znajdować się w niesionym przez Olędra słoju. Prawidłową odpowiedź zapisz na swojej karcie do gry.

☐

Miód z buraków

☐

Sok z buraka

☐

Dżem z malin

☐

Powidła z buraków
cukrowych

Po wykonaniu zadania schowaj słoik w tym samym miejscu dla innych graczy. Następnie przejdź dalej zaznaczoną trasą około 20 kroków. Stań, rozejrzyj się wokół i odczytaj kolejne zadanie.

5

PUNKT 5
SIEWECZKA**ZABÓJCZE
BURAKI**
Gra terenowa
śladami Olędrów

Ptaki Doliny Wisły muszą radzić sobie ze zmiennymi warunkami, podobnie jak dawni Olędrzy

ZADANIE – SIEWECZKA

Zaznacz ptaka, którego w dolinie Wisły można spotkać niezwykle rzadko.

☐

Sieweczka

☐

Rybitwa

☐

Mewa

☐

Bocian czarny

☐

Orzeł przedni

Po wykonaniu zadania schowaj słoik w tym samym miejscu dla innych graczy. Następnie przejdź dalej zaznaczoną trasą około 20 kroków. Stań, rozejrzyj się wokół i odczytaj kolejne zadanie.

6

PUNKT 6
ZŁOTE SKARBY NAD WISŁĄ

Olędrzy żyli blisko rzeki, pól i łąk, dlatego ich kuchnia opierała się na własnych uprawach i lokalnych produktach. Na stołach często gościły ziemniaki, kapusta, buraki, kasze oraz ryby łowione w Wiśle. Przygotowywano z nich zupy, placki i inne pożywne potrawy. Olędrzy zajmowali się także suszeniem owoców, produkcją serów oraz wypiekiem chleba we własnych piecach. Charakterystycznym daniem były pierogi z owocami i serem. Ważną rolę w ich gospodarstwach odgrywało również pszczelarstwo.

ZADANIE – SPEJCAŁ OLĘDRÓW

Rozejrzyj się uważnie wokół. W pobliżu rośnie roślina o intensywnie żółtych kwiatach, która pod koniec lata zamienia nadwiślańskie łąki w złocisty krajobraz. Miód z tej rośliny był dla mieszkańców tych okolic cennym produktem.

Rozpoznaj tę roślinę i zapisz na kartce jej pełną nazwę.

Gdy rozwiążesz zagadkę, wyrusz do ostatniego punktu swojej wyprawy.

Olędrzy potrafili żyć w zgodzie z kapryśną Wisłą. Aby chronić swoje domy i bezpiecznie poruszać się po podmokłych terenach, stworzyli sprytne rozwiązania w budownictwie i organizacji swoich osad.

ZADANIE – TERPY I TRYTWY

Która nazwa oznacza miejsce, gdzie można było bezpiecznie zbudować dom?
Która nazwa wiąże się z przemieszczaniem się przez mokradła i zalewane tereny?

TERPY _____

TRYTWY _____

DODATKOWE WYZWANIE

Dlaczego Waszym zdaniem Olędrzy nie walczyli z rzeką, lecz dostosowali swoje budowle do jej wylewów?

META – SPRAWA ROZWIĄZANA

To było już ostatnie zadanie tej gry. Rozwiązaliście zagadkę „Zabójczych buraków” i poznaliście sekrety dawnych mieszkańców tych terenów.

Za swoją wiedzę i zaangażowanie zostajecie honorowymi członkami Stowarzyszenia Przyjaciół Dziedzictwa Olędrów – strażników pamięci o historii tego wyjątkowego regionu.

Teraz wróćcie do miejsca startu, gdzie wspólnie sprawdzicie swoje odpowiedzi. Czeka tam na Was niespodzianka.

Autorzy gry: Debora Dustova – Varvara Charnenak – Lucjan Chołuj

Współautorzy: Hanna Hunt – Tytus Majewski – Maria Maruszewska – Adam Maruszewski – Jan Hakobyan

Wsparcie merytoryczno-organizacyjne: Magdalena Kołodziejczak-Kielich i Izabela Dąbrowska

Opracowanie graficzne: Mikołaj Stoński

"Zabójcze buraki – gra terenowa śladami Olędrów" powstała podczas warsztatów realizowanych w ramach projektu "River Flow – Rzeka Relacji. Szkoła w nurcie ekokultury" w Centrum Kultury Wilanów. **Projekt był finansowany ze środków Funduszu Edukacji Kulturalnej m.st Warszawy w roku 2026 dla dzielnicy Wilanów.** Partnerem projektu był Młodzieżowy Dom Kultury nr 8.

ZABÓJCZE BURAKI

Gra terenowa śladami
Olędrów

